

STRATEGIE INTEGROVANÉ ÚZEMNÍ INVESTICE HRADECKO-PARDUBICKÉ AGLOMERACE *Socioekonomická analýza*

Řídicí výbor ITI

1. 7. 2020 Pardubice

Socio-ekonomická analýza

- analytický dokument identifikující hlavní problémy/bariéry regionálního rozvoje na území Hradecko-pardubické aglomerace, stejně jako definující, v čem spočívá rozvojový potenciál

květen – červen 2019 Revize I – původní vymezení aglomerace

- *sběr dat, komunikace s partnery v území*
- *zpracování dílčích kapitol socio-ekonomické analýzy území aglomerace*
- *projednání analytické části s dílčími pracovními skupinami a Řídícím výborem ITI*
- *tvorba SWOT analýzy*

duben - červen 2020 Revize II – nové vymezení aglomerace

- *aktualizace socioekonomické analýzy pro nové vymezení území aglomerace*
- *projednání se 4 pracovními skupinami*

červenec - srpen 2020

- *připomínkování analýzy a její finalizace*
- *doplnění SWOT analýzy včetně prioritizace – základní vstup do návrhové části*

od září 2020

- *příprava návrhové části*

Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+

Strategický cíl 2: Aglomerace využívající svůj růstový potenciál a plnící úlohu významných krajských hospodářských, kulturních a akademických center

Specifický cíl 2.1: Zlepšovat podmínky pro posun domácích i zahraničních firem od nákladově orientované konkurenceschopnosti směrem ke konkurenceschopnosti založené na znalostech a rozvíjet inteligentní specializaci v aglomeracích a jejich zázemí.

Typová opatření

13.	Účinněji využívat ekonomický potenciál aglomerací a rozvíjet vědecko-výzkumné základny aglomerací
-----	---

Specifický cíl 2.2: Zlepšit či dobudovat napojení aglomerací na blízká, velká sídla za hranicemi a na sousední aglomerace nebo metropole, zlepšit dopravu mezi jádry aglomerací a jejich zázemím a zlepšovat podmínky pro atraktivitu jiných způsobů než individuální automobilové dopravy.

14.	Zajistit kvalitní dopravní napojení a obslužnost území aglomerací pro osobní i nákladní dopravu
-----	---

15.	Efektivněji řídit dopravu a přispět ke snížení jejích negativních vlivů
-----	---

Specifický cíl 2.3: Zajištění dostatečného rozsahu služeb a předcházení vzniku a prohlubování sociálního vyloučení

16.	Zajistit dostatečný rozsah sociálních a zdravotních služeb
-----	--

17.	Zlepšit dostupnost vzdělávání a zajistit kvalitní vzdělávací infrastrukturu
-----	---

18.	Napomáhat rozvoji a využití potenciálu aglomerací v oblasti kultury a cestovního ruchu
-----	--

Specifický cíl 2.4: Efektivně řešit problémy životního prostředí spojené s koncentrací velkého množství obyvatel a adaptovat aglomerace na změnu klimatu

19.	Podpořit udržitelný prostorový rozvoj aglomerací
-----	--

20.	Zlepšit mikroklimatické podmínky v aglomeracích
-----	---

Vymezení území

Místní akční skupiny:

Hradecký venkov

NAD ORLICÍ

Region Kunětické hory

Bohdanečsko

Chrudimsko

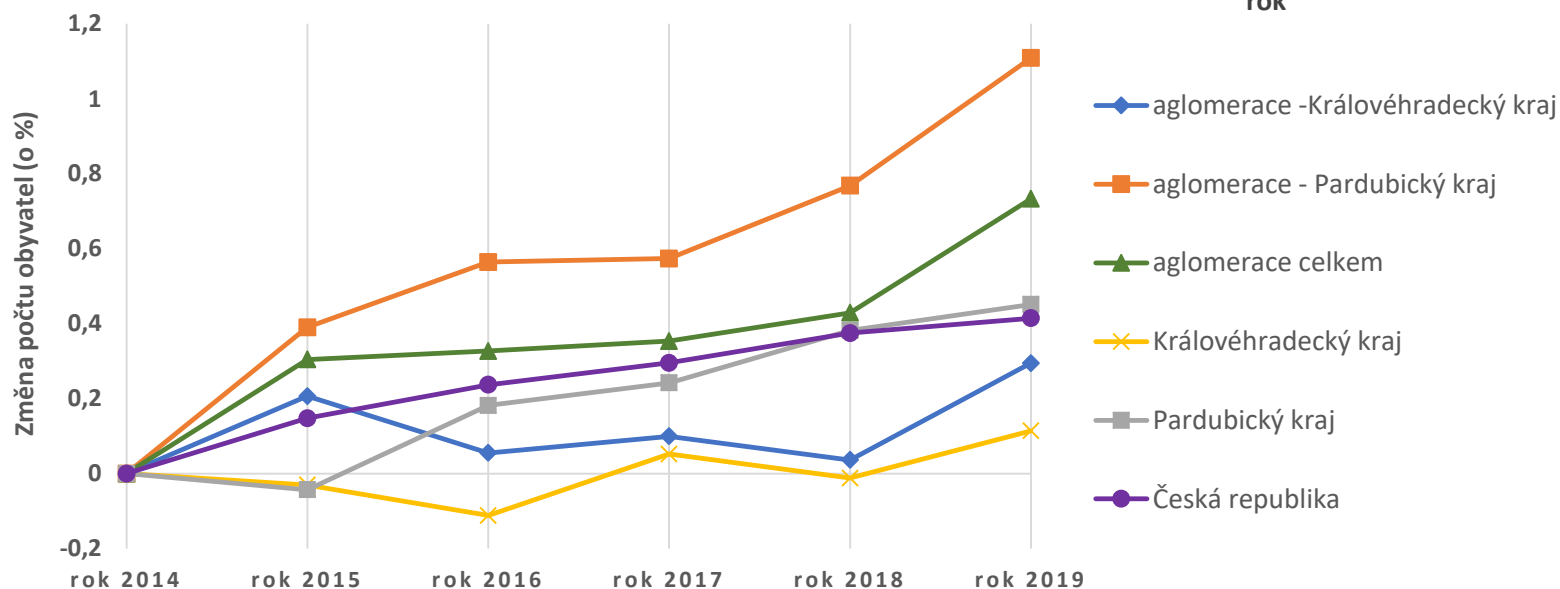
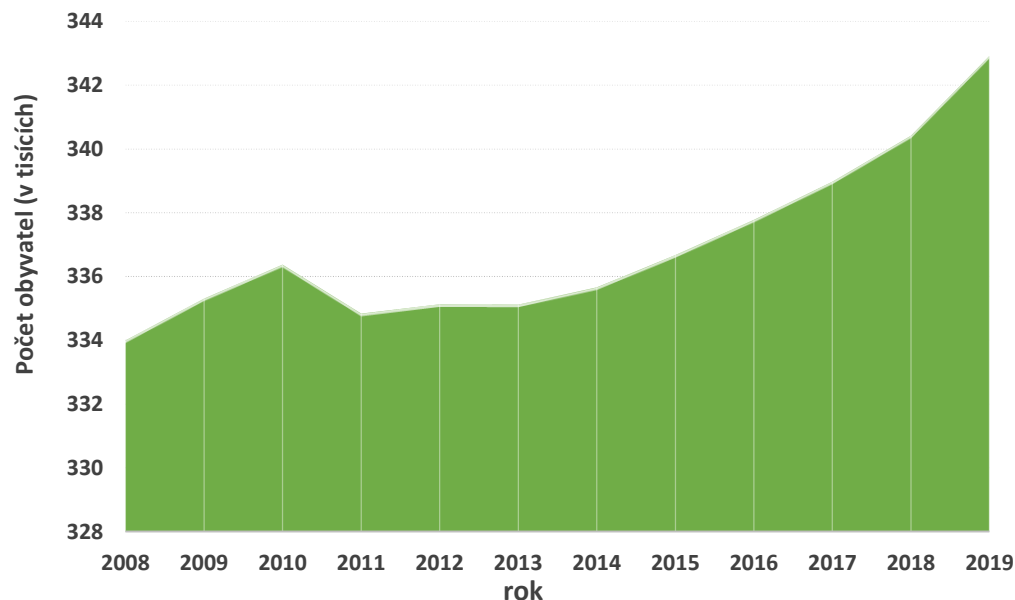
Železnohorský region

...

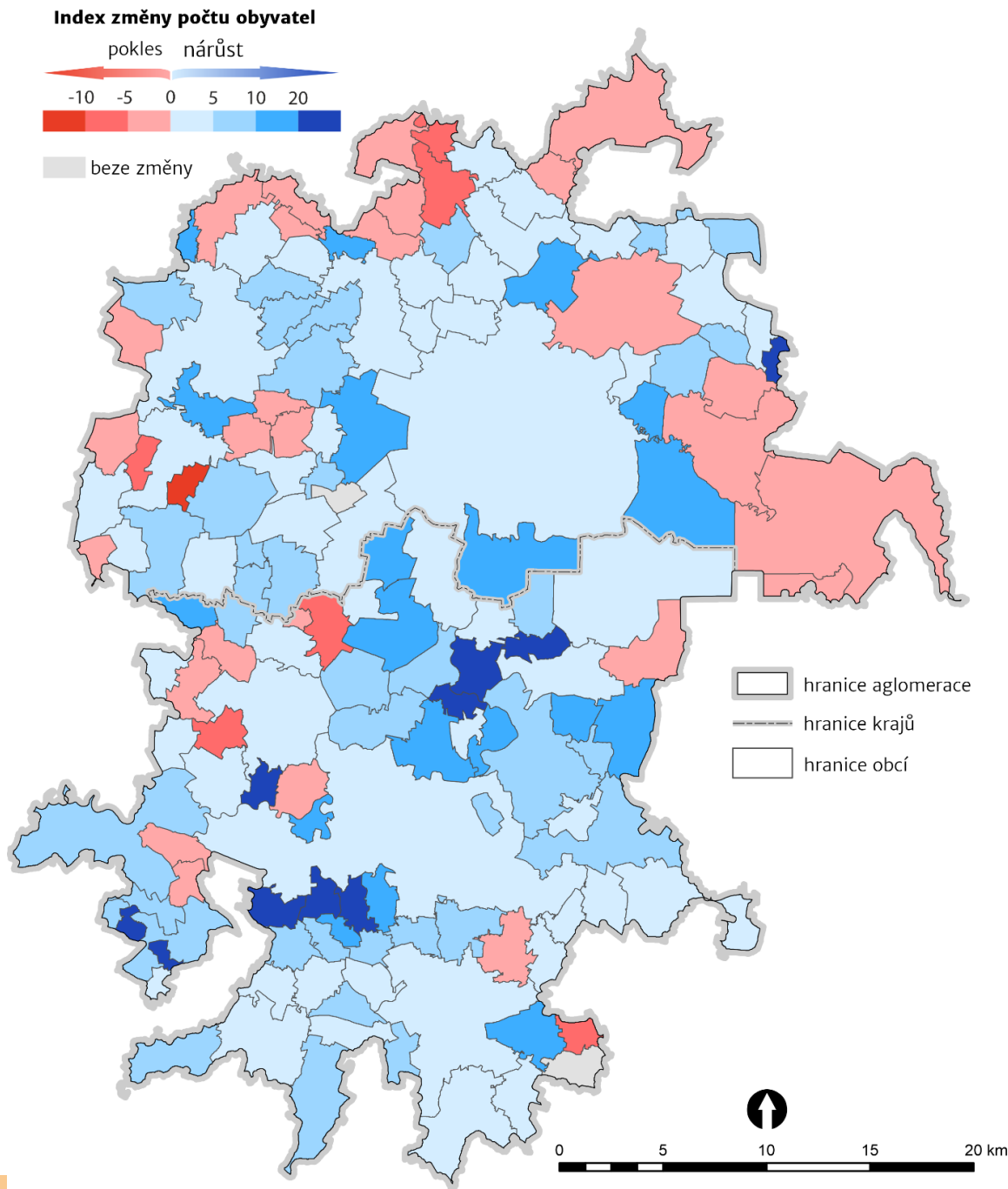
Vývoj počtu obyvatel

- **Počet obyvatel** aglomerace setrvale **roste**
- **Výrazněji** roste počet obyvatel v **pardubické části**
- Růst počtu obyvatel je způsoben především **migračním přírůstkem**

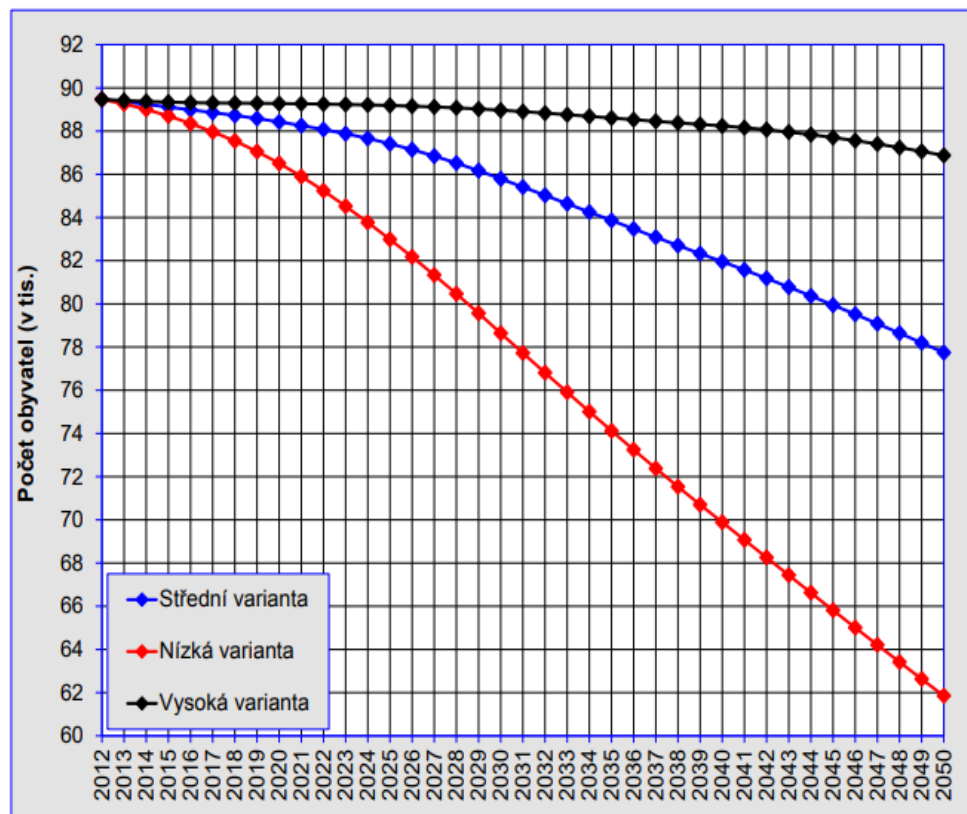
Vývoj počtu obyvatel

- **Populační zisk** obcí mezi Hradcem Králové a Pardubicemi
- Více **ztrátová** byla města v obou částech aglomerace
- Vysoký relativní **úbytek obyvatel** (změna v % oproti původnímu stavu) zaznamenaly také **malé obce do 200 obyvatel**
- Obyvatel **ubývalo** také v **hraničních obcích** aglomerace

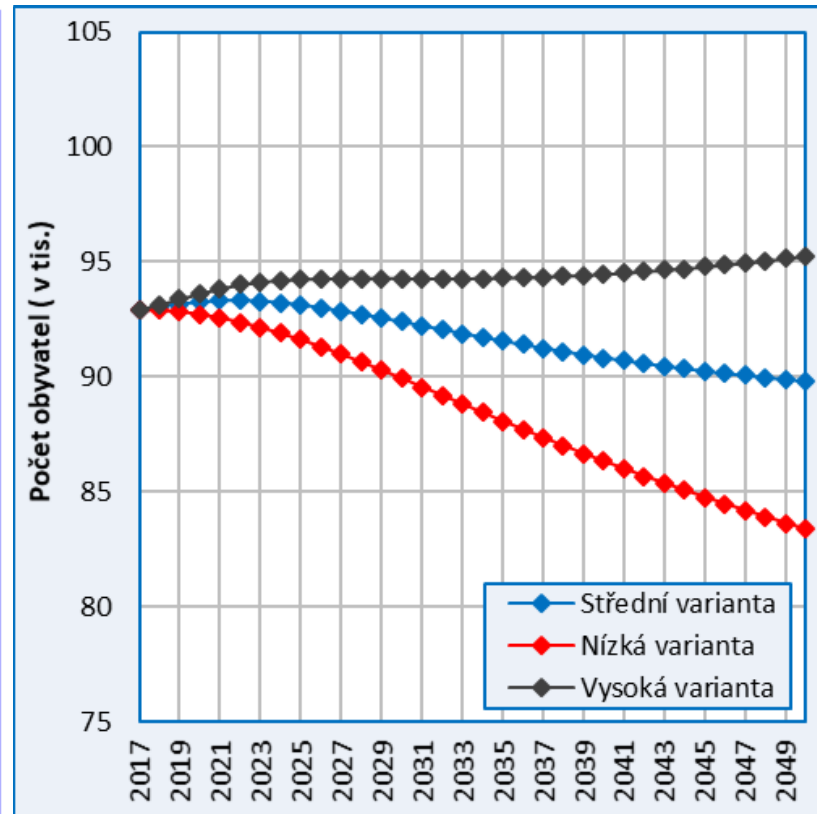

Vývoj počtu obyvatel – demografická prognóza

- Do roku 2050 bude dle modelů vytvořených UK v Hradci Králové i v Pardubicích pravděpodobně klesat počet obyvatel

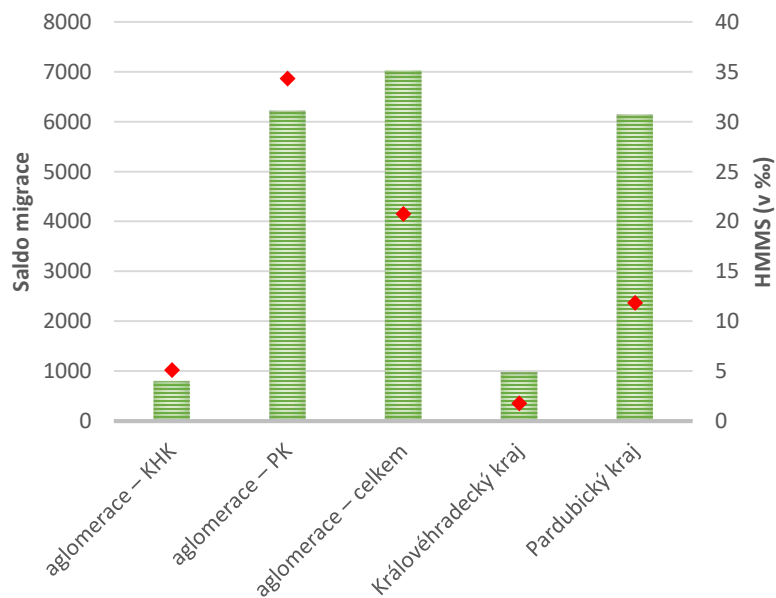
Pardubice

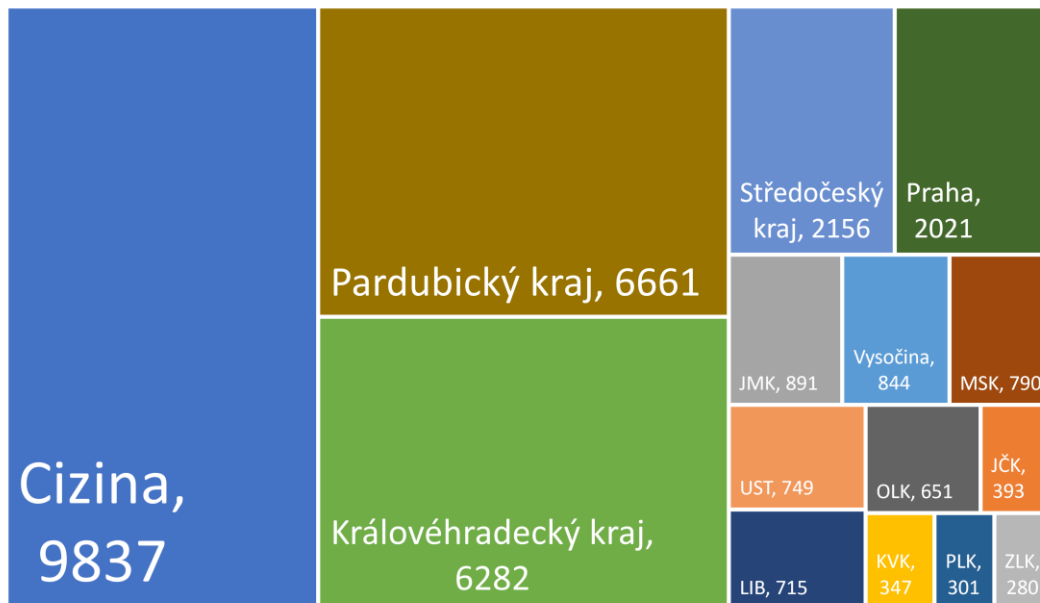
Hradec Králové

Migrace obyvatelstva

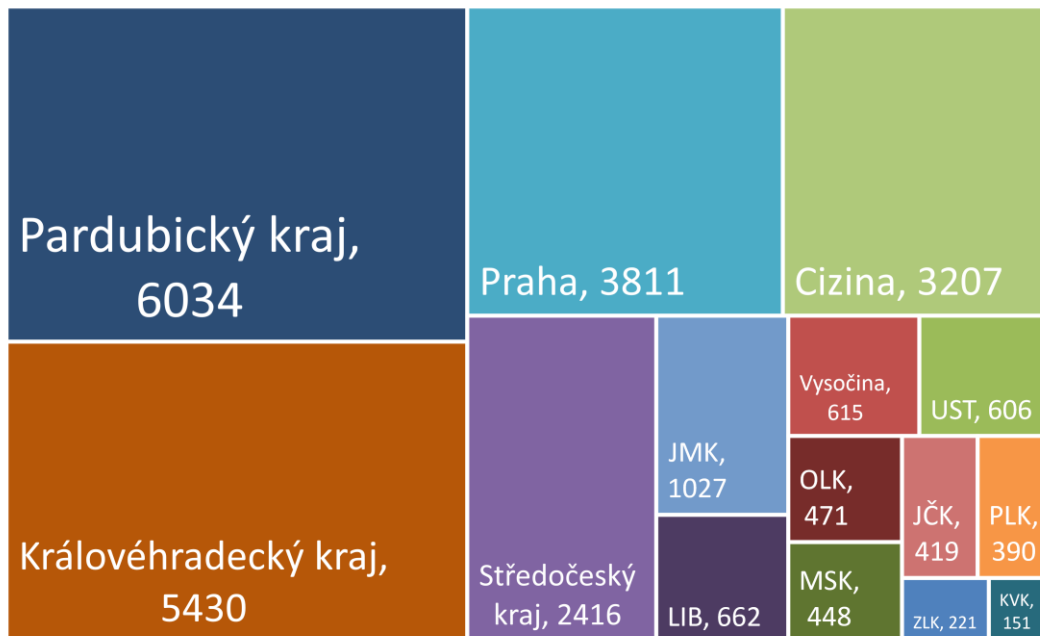
- Aglomerace je územím s **intenzivní migrační výměnou** s okolím
- Aglomerace je **migračně zisková**, více získává je pardubická část
- Významný počet **příchozích občanů** z území mimo ČR (**cizinci**)
- Hlavní proudy migrace z aglomerace směřují **do KHK a PK**

Migrační proudy – odkud se do aglomerace lidé nejvíce stěhují

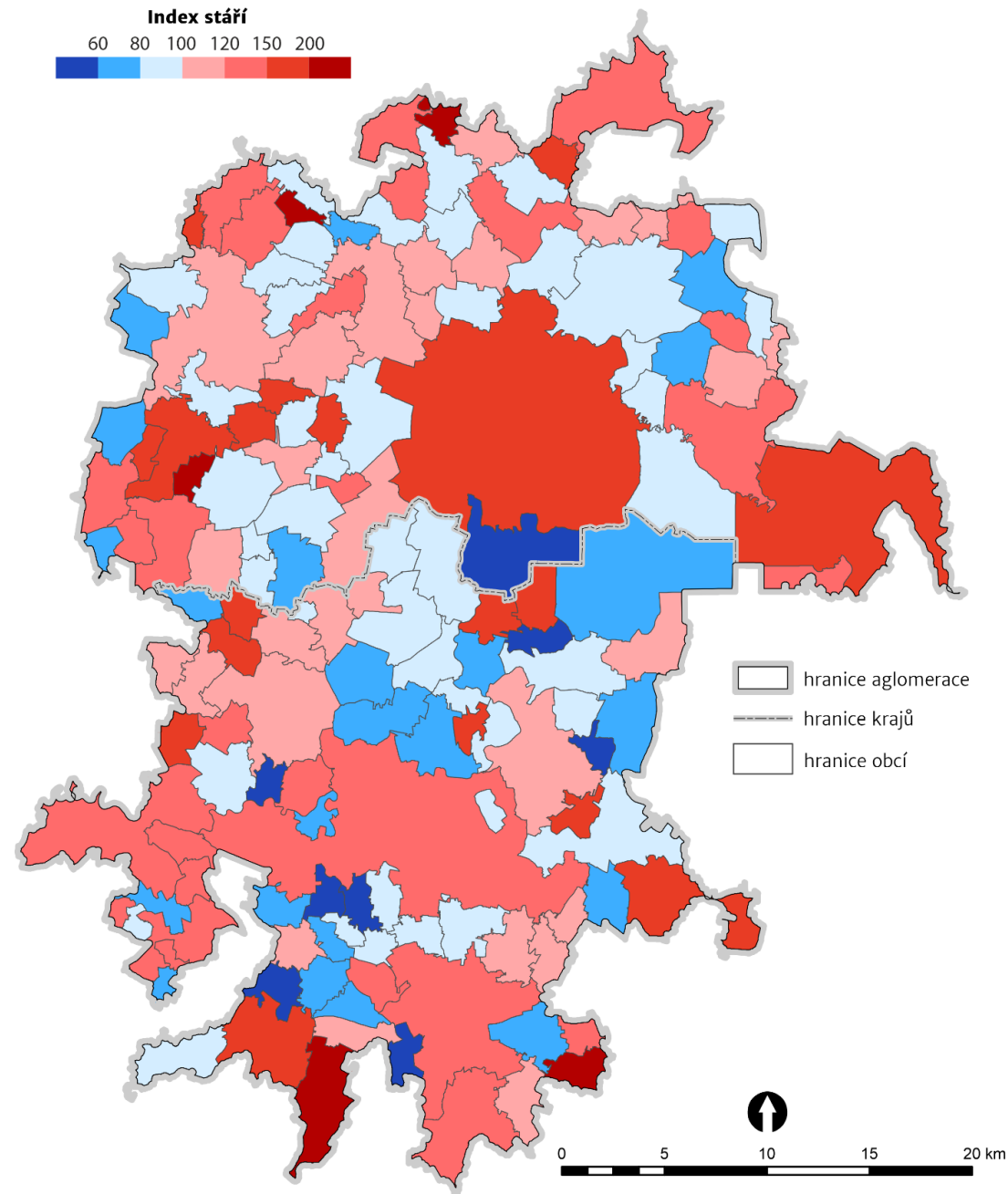
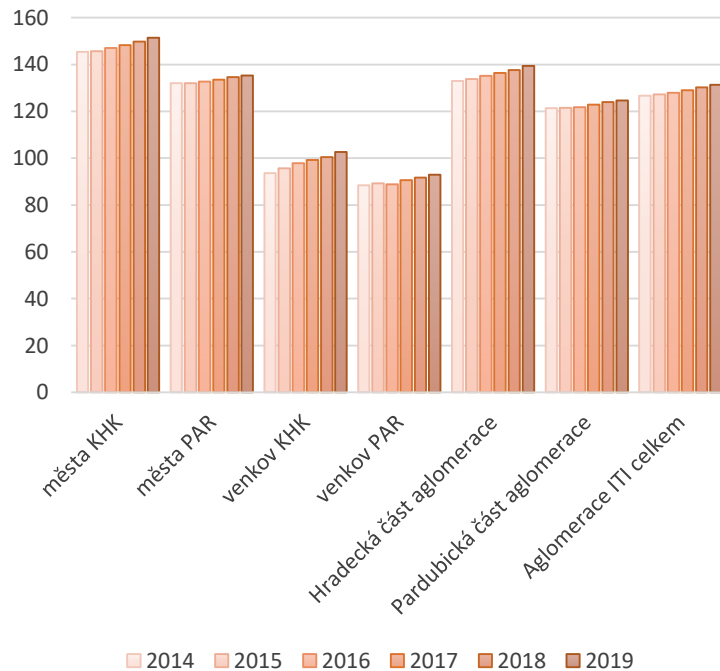

Migrační proudy – kam se z aglomerace lidé nejvíce stěhují

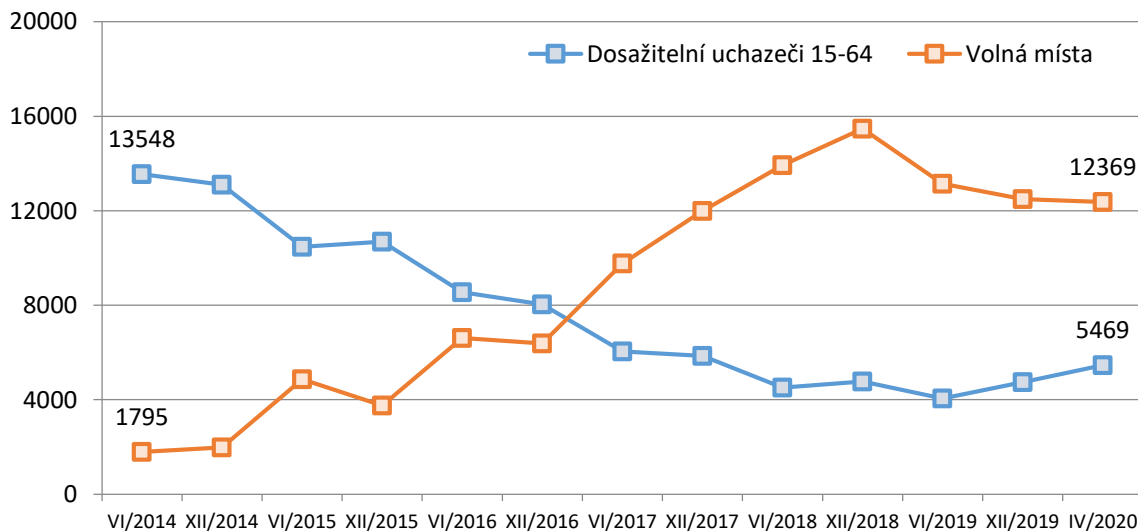
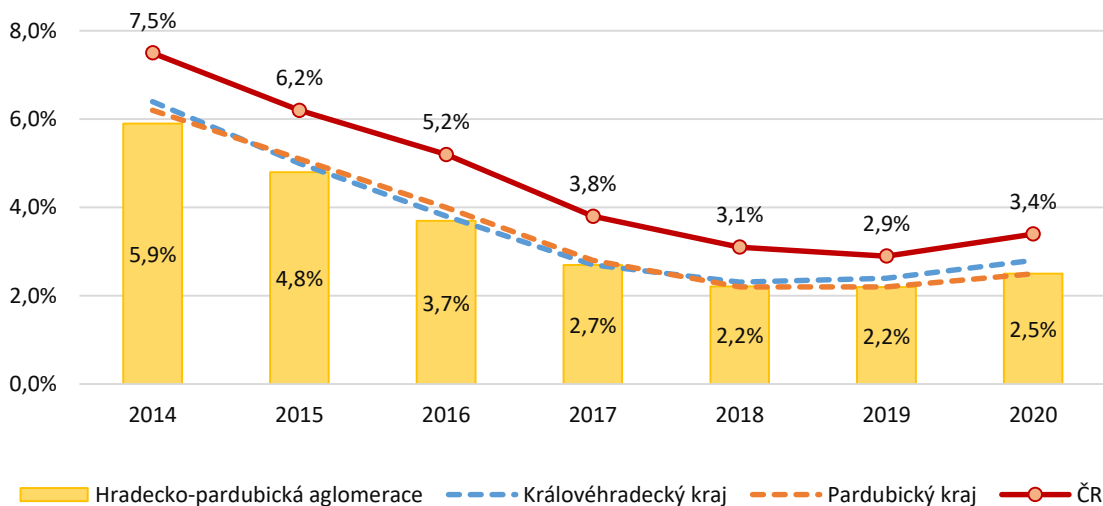
Stárnutí obyvatelstva

- **Populace** v aglomeraci dlouhodobě **stárne** (rychleji než ČR)
- Výrazněji **stárnou města** obou částí aglomerace
- **Proces stárnutí bude pokračovat** → požadavky zejména na potřeby a kapacity sociálních a zdravotních služeb

Trh práce

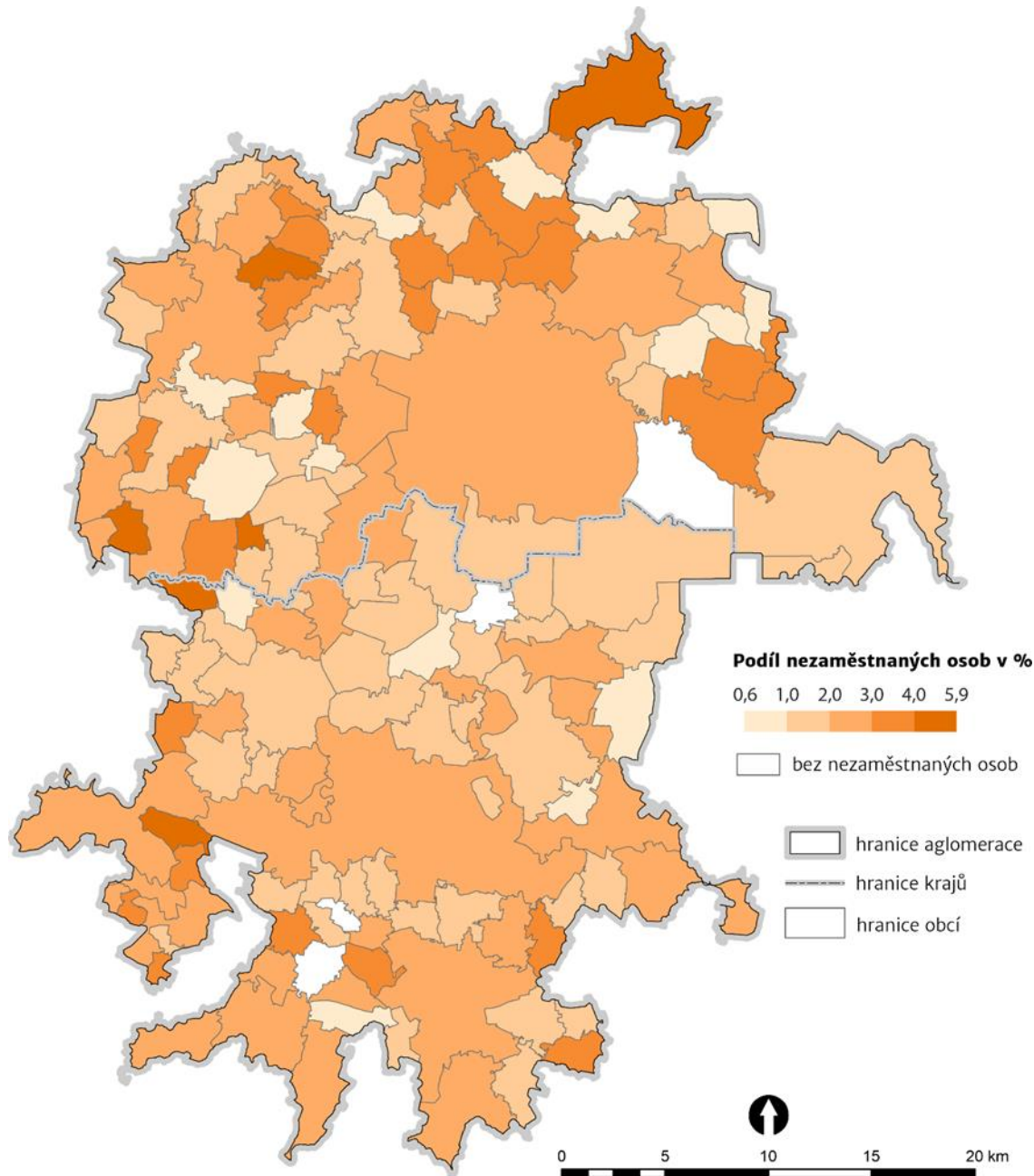
- Dlouhodobě **podprůměrná nezaměstnanost**
- Věková struktura uchazečů je stabilní a neprofilují se zde výrazně problémové skupiny např. osoby 50+

- Nabídka pracovních míst **převyšuje poptávku** ze strany zájemců o práci (na trhu práce je nedostatek dosažitelných uchazečů na volné pracovní pozice, od r. 2017 převís nabídky nad poptávkou)

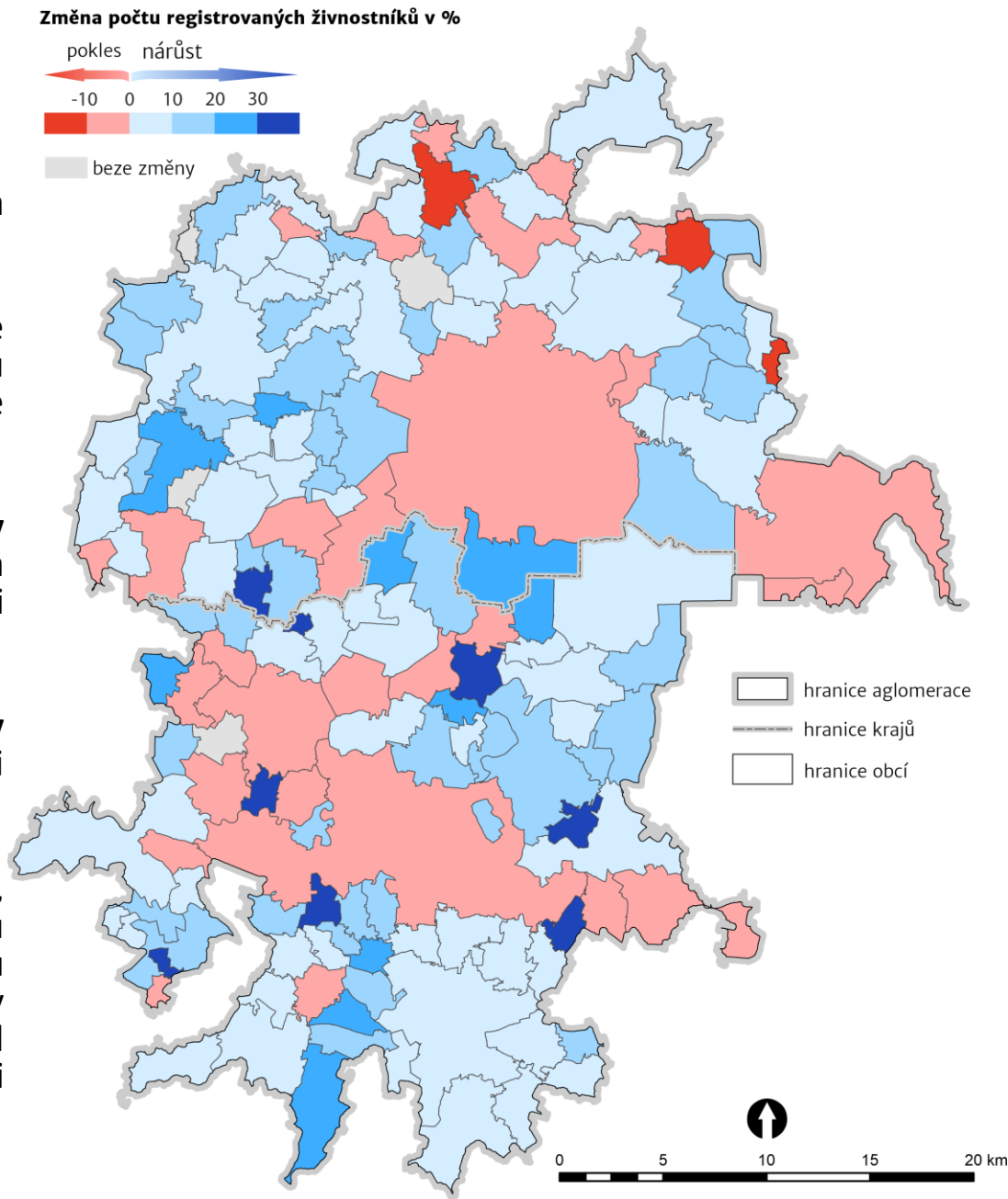
Trh práce

- Vyšší **podíl nezaměstnaných** vykazuje severní část aglomerace
- Problém s nalezením zaměstnání u osob se základním nebo nižším středoškolským **vzděláním** (bez maturity) - 63,5 %
- **V roce 2019 ještě vyčerpanost lokálního trhu práce** – nedostatek pracovní síly s kvalifikací ve strojírenských a elektrotechnických oborech, v řemeslných a technických oborech i v oblasti služeb – zdravotnictví, sociální služby, veřejná správa aj.
- Průměrná **měsíční mzda** v Královéhradeckém i Pardubickém kraji je dlouhodobě pod republikovým průměrem

Ekonomika

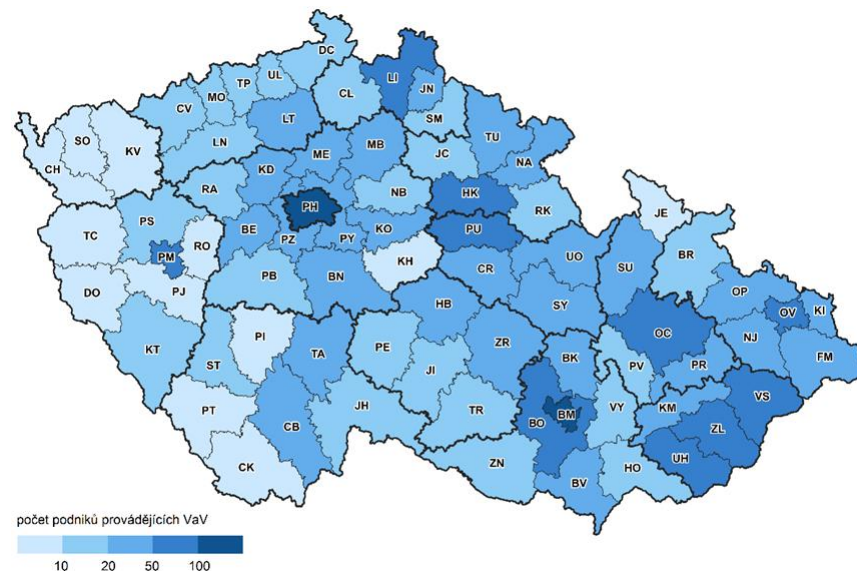
- Ekonomika aglomerace zaznamenala **rostoucí trend**
- Významná **koncentrace subjektů** se zjištěnou ekonomickou aktivitou Královéhradeckého/Pardubického kraje do území aglomerace
- Celkový **počet ekonomických subjektů v aglomeraci roste** (výrazný růst u obcí na spojnici HK-PAR a v jižní části aglomerace)
- **Míra podnikatelské aktivity** v aglomeraci je nad úrovní ČR i Pardubického a Královéhradeckého kraje
- **Počet živnostníků v aglomeraci roste**, jejich podíl na celkovém počtu subjektů dlouhodobě klesá. Počet živnostníků klesal především ve městech a v některých obcích v území severně od Pardubic a při severní hranici aglomerace

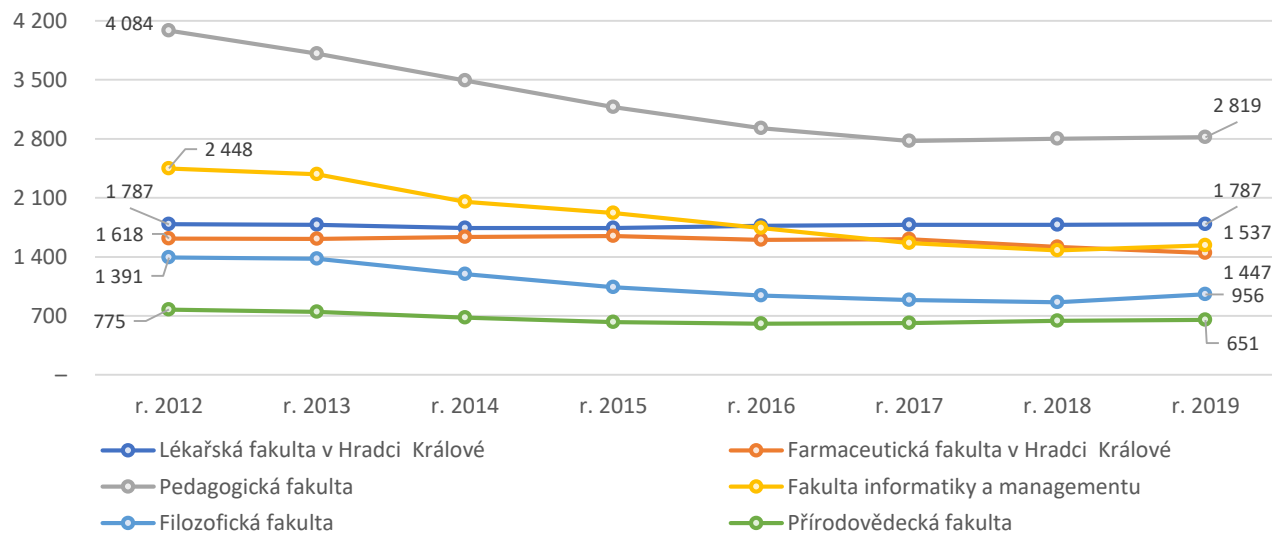
Ekonomika, výzkum a vysoké školy

- 20 největších zaměstnavatelů nad 500 zaměstnanců
- vysoká koncentrace terciéru a kvatérů do aglomerace
- existence rozvojových ploch (zóny, brownfieldy)
- domény RIS3 koncentrovány do aglomerace
- výdaje na výzkum taženy především podnikatelským sektorem
- výzkumní pracovníci (HK – růst, PCE – pokles)
- klesající počty studentů na vysokých školách

Podniky provádějící výzkum a vývoj podle okresů ČR v roce 2018

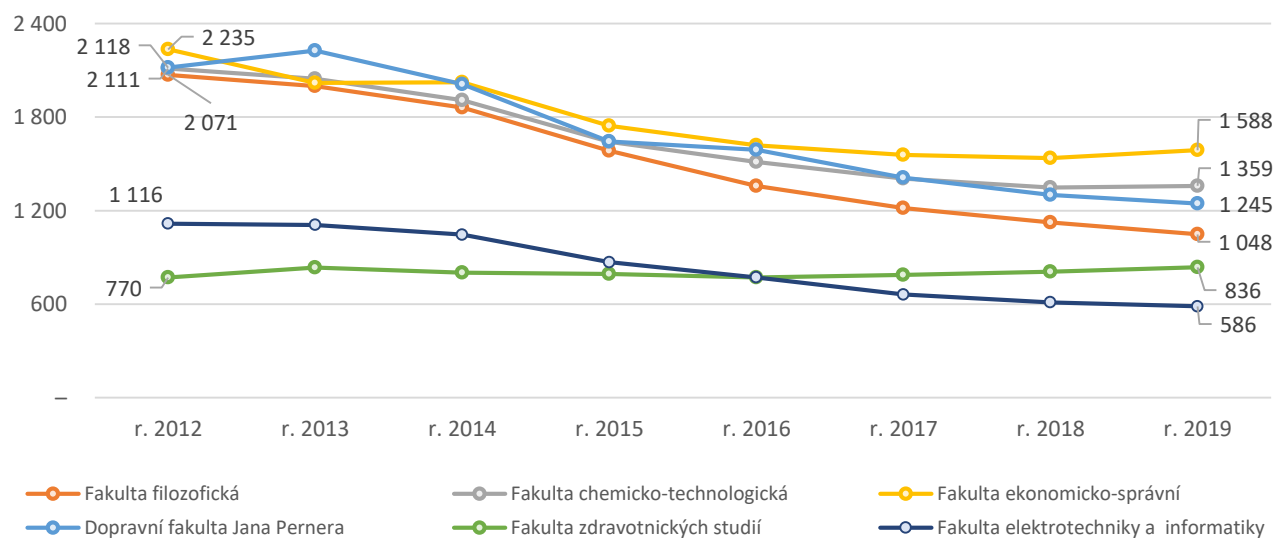

Vysoké školy

Počty studentů studujících na fakultách VŠ v hradecké části aglomerace (2012–2019)

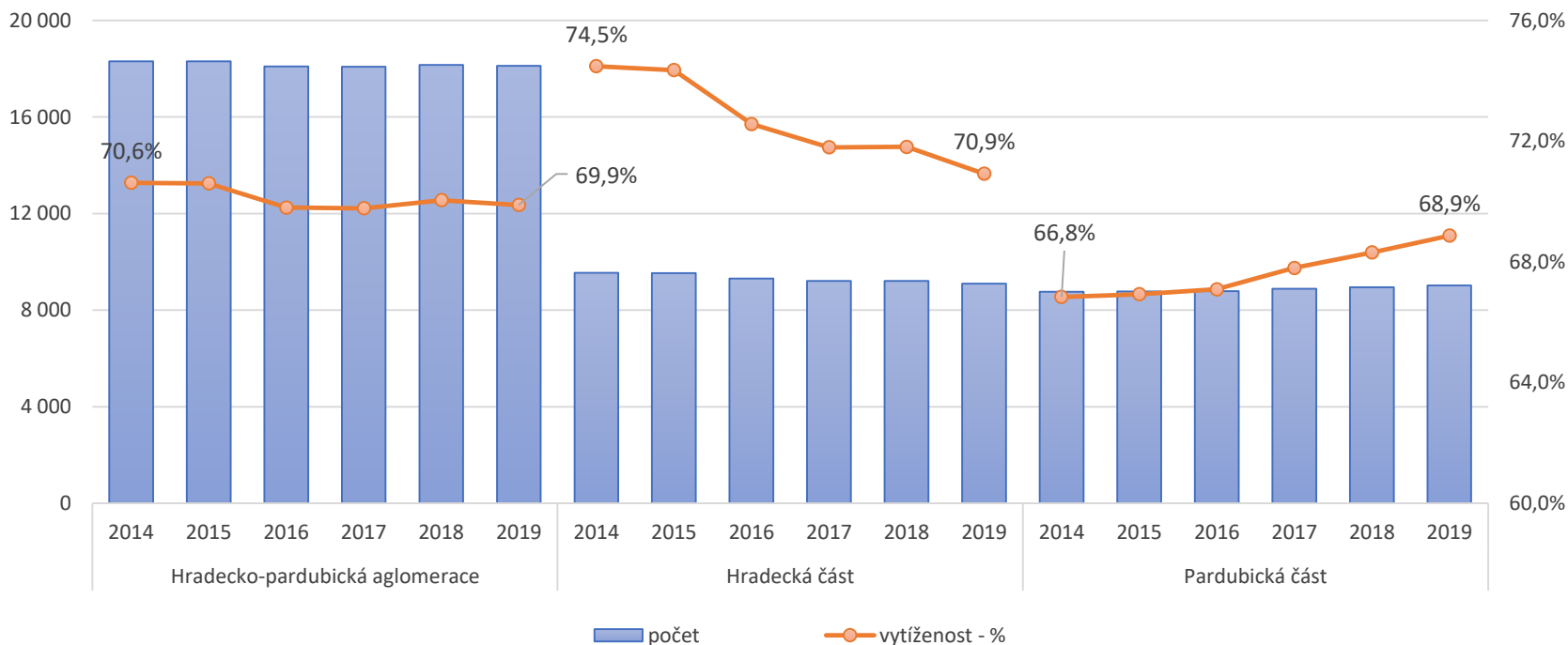
Počty studentů studujících na fakultách VŠ v pardubické části aglomerace (2012–2019)

Vzdělávání

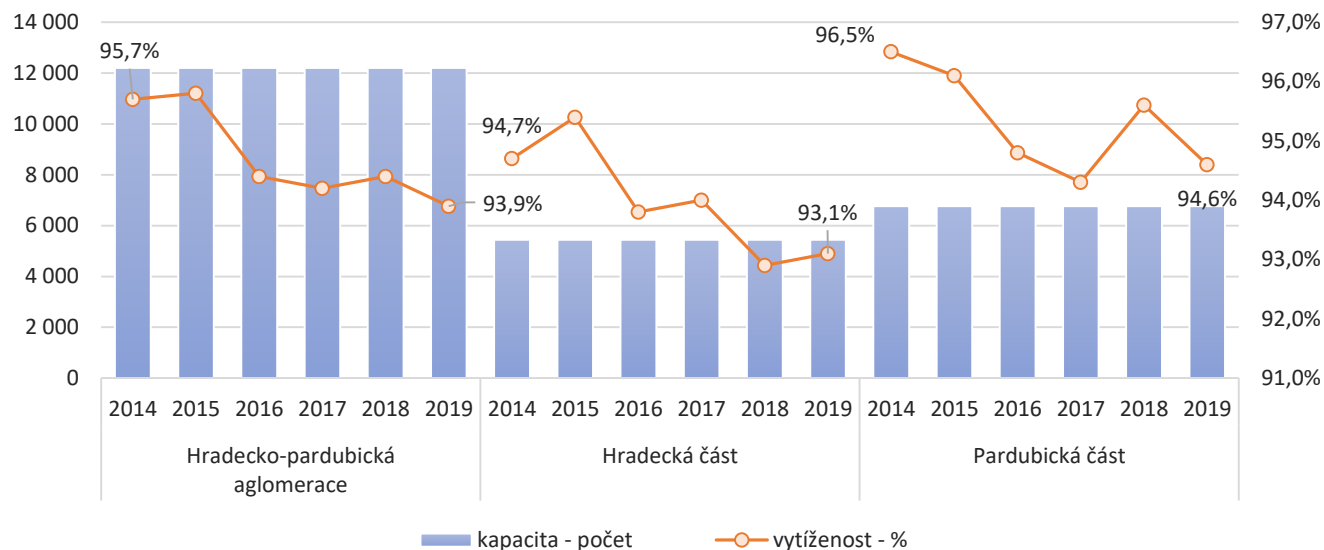
- Mírně se zvyšuje zájem o polytechnické vzdělávání
- Zejména v pardubické části aglomerace zřetelný mírný nárůst počet studentů na středních technických školách
- Stále jsou potřebné investice do modernizace odborných učeben na ZŠ i SŠ
- Chybí propracovaný systém kariérového poradenství na ZŠ i SŠ

Kapacita a využitost středních škol na území Hradecko-pardubické aglomerace v letech 2014–2019

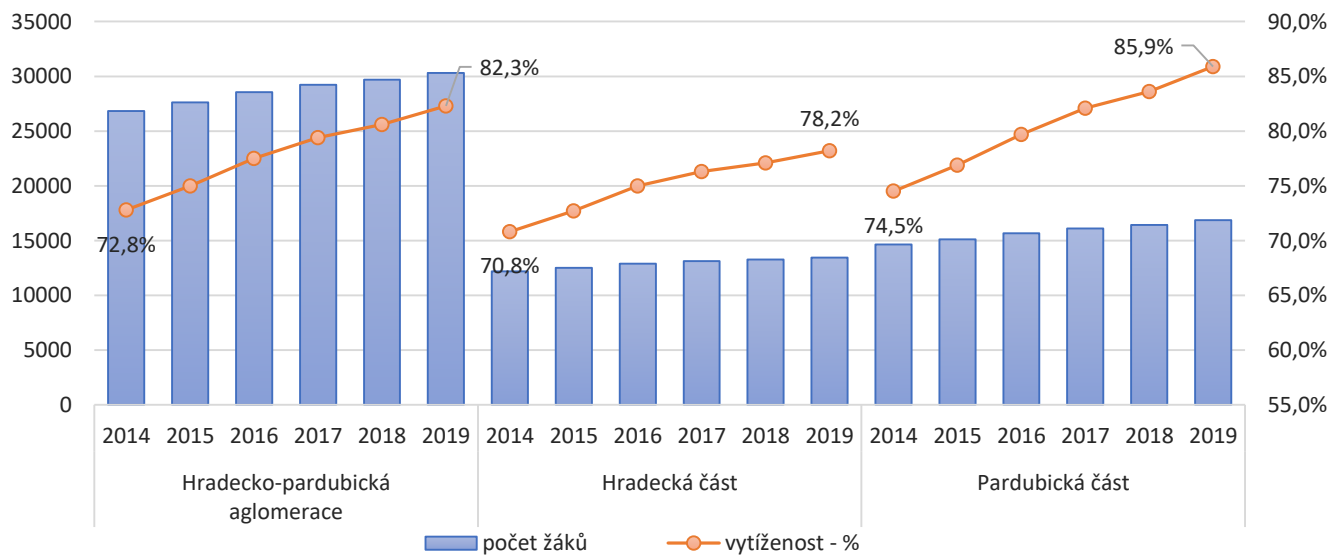

Kapacita a vytíženost škol zřizovaných obcemi na území Hradecko-pardubické aglomerace v letech 2014–2019

Mateřské školy

Základní školy

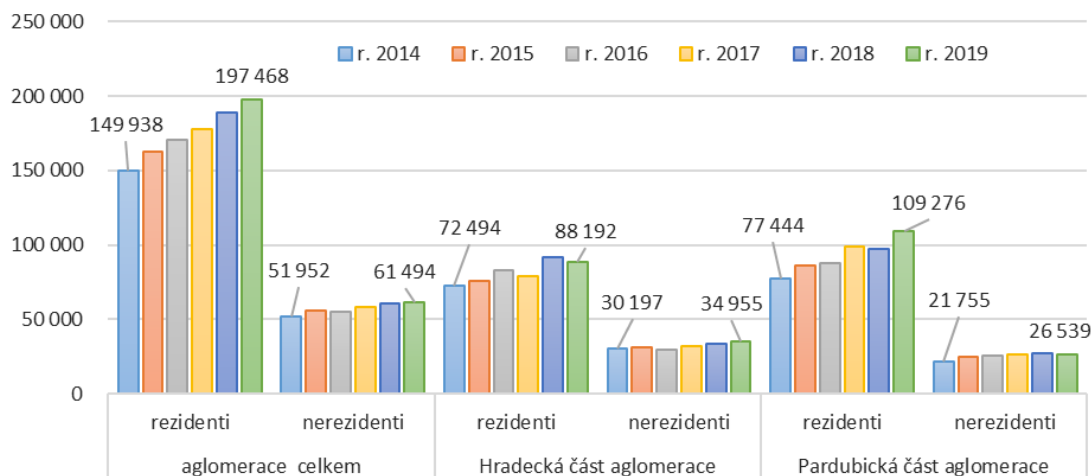
Cestovní ruch, kultura a památky

- existence zajímavých atraktivit, rozmanitá nabídka pro různé cílové skupiny
- roste počet tuzemských i zahraničních návštěvníků
 - počet hostů roste rychleji u pardubické části (37 % tuzemští, 22 % zahraniční)
- vyšší průměrný počet přenocování v pardubické části aglomerace (r. 2019 = 3,2 dne)
- probíhající či dokončené investice do památkových či kulturních objektů
- postupné zvyšování návštěvnosti památek
- zatraktivňování kulturní nabídky a její propojování s navazujícími službami pro rozvoj turismu v aglomeraci
- potenciál u 4 forem cestovního ruchu
 - Městský a kulturní CR, Poznávací CR
 - Sportovně-rekreační CR
 - Lázeňský CR
 - Kongresový a incentivní CR

- nevyvážená návštěvnost jednotlivých turistických atraktivit
- nízká vytíženost lůžek a krátká délka pobytu
- nízký počet akcí s výrazným turistickým efektem
- ubytovací kapacity využívány zejména pro pracovní pobyty a krátkodobé akce
- absence ubytovacího zařízení nejvyšší kategorie
- nízká intenzita kongresové turistiky

Bytová výstavba 1999–2018

Celkem 21 702 nových bytů

Průměrně 1 085 bytů ročně

Vliv krize v roce 2008

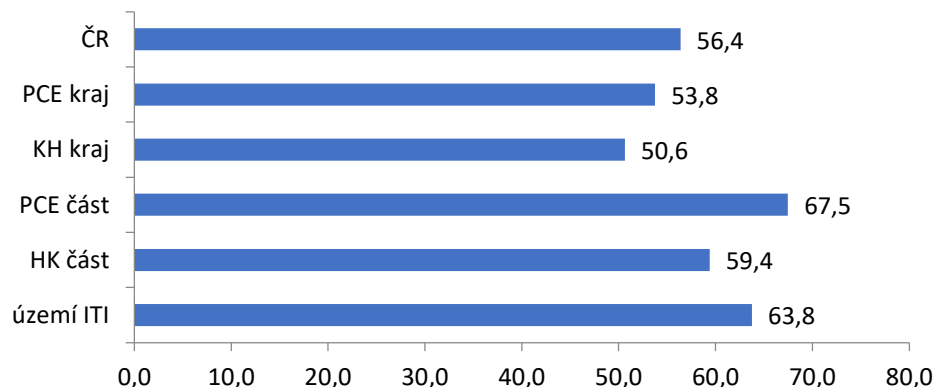
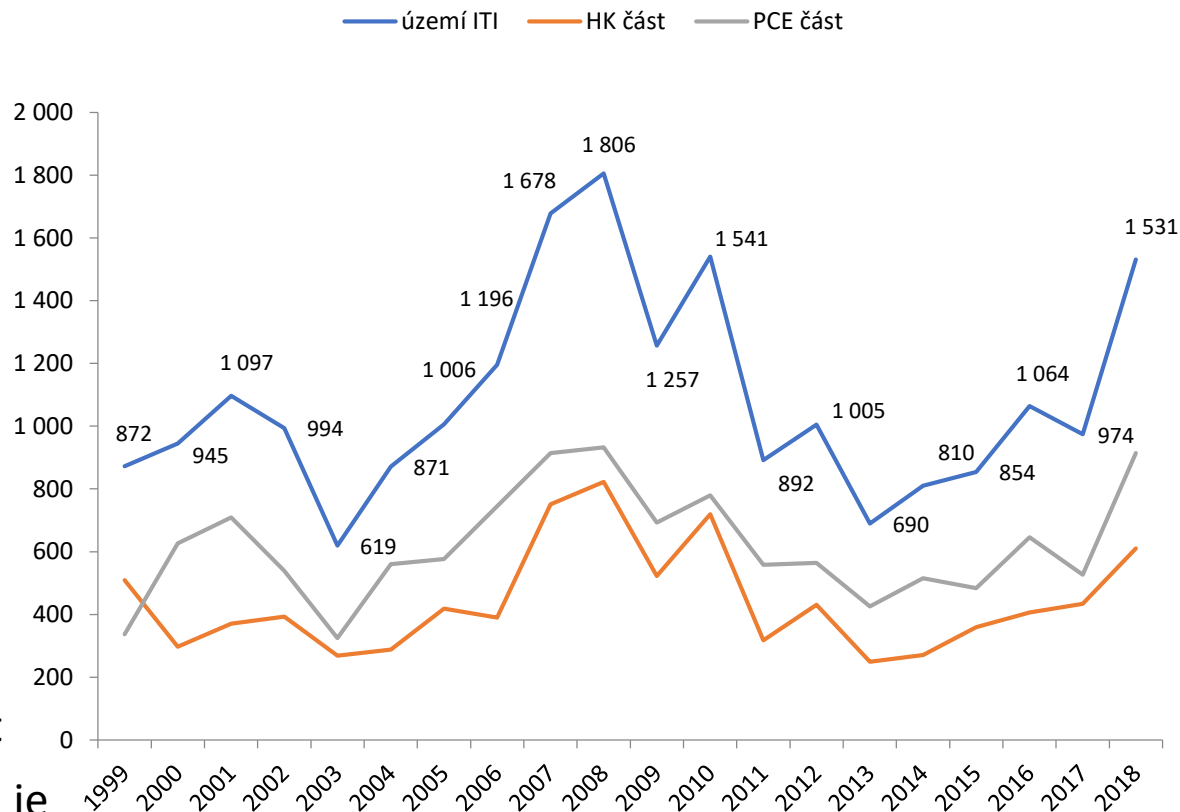
Od roku 2014 opět růst

Intenzita bytové výstavby (počet

bytů na 1000 obyv.) v aglomeraci je vyšší než v krajích a v ČR

Pardubická část vykazuje intenzivnější bytovou výstavbu než hradecká.

Vyšší kvalita bydlení, ale vyšší ceny nemovitostí

Bytová výstavba 1999–2018

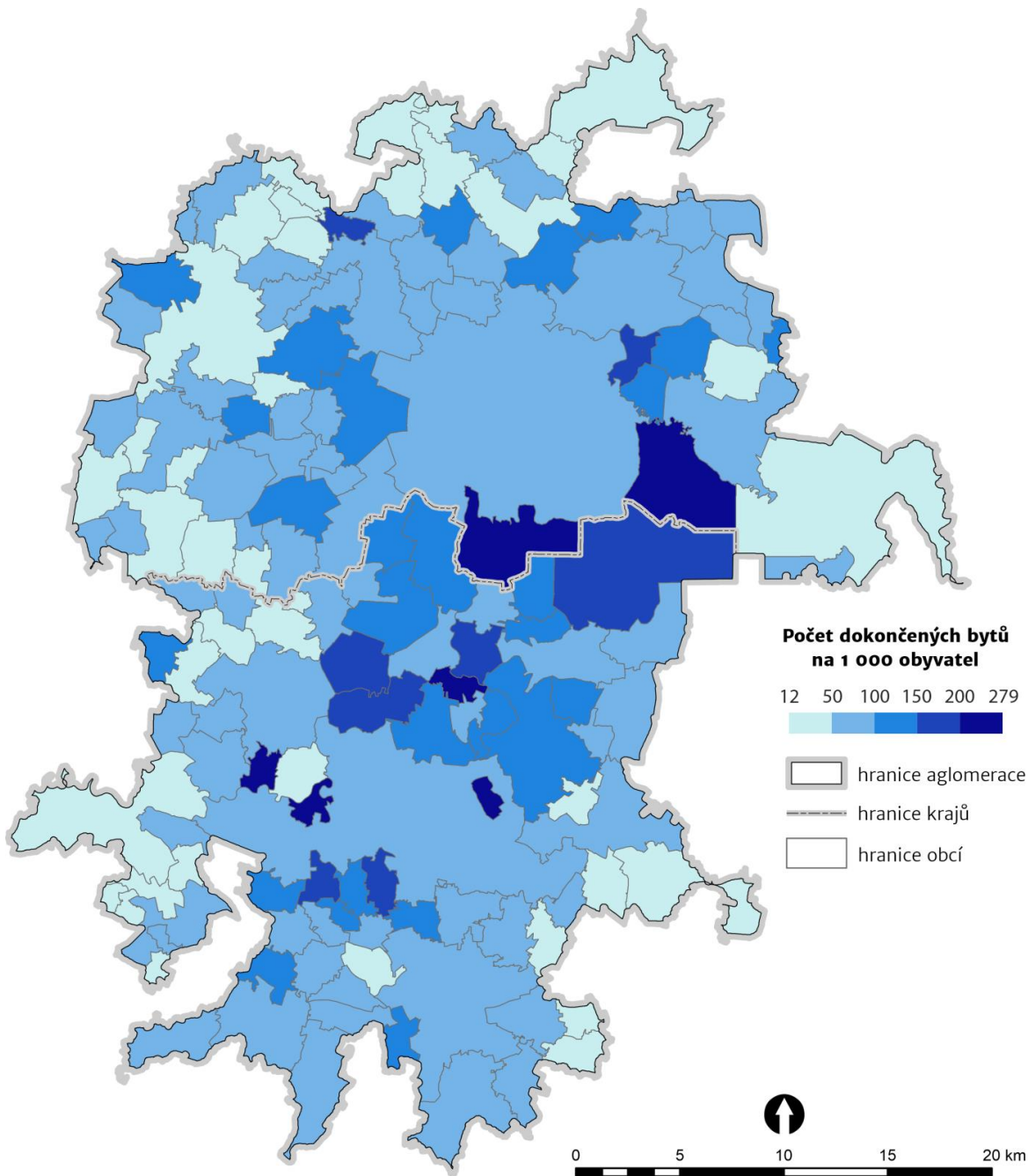
Celkem 21 702 nových bytů

65 % ve městech, ale
vysoká intenzita na venkově

Intenzita bytové výstavby

Nejvyšší - *Němčice, Srnojedy, Černá u Bohdanče, Spojil, Vysoká nad Labem, Běleč nad Orlicí* (více než 200 bytů na 1 000 obyv.) - **suburbanizace**

Nedostatek dostupného bydlení zejména pro specifické skupiny obyvatel (sociálně slabé osoby či seniory, jednočlenné či středně příjmové domácnosti, ale i osoby se zdravotním postižením či mladé rodiny...)

Zdravotnictví, sociální oblast, bezpečnost

- stabilní síť **zdravotnických zařízení a služeb** a existence nadregionálního zařízení a významného zaměstnavatele Fakultní nemocnice Hradec Králové
- vysoký počet **poskytovatelů sociální péče** a široká nabídka sociálních služeb poskytovaná zařízeními v území aglomerace
- **proces suburbanizace** v aglomeraci vytváří tlak na intenzivnější využívání občanské a veřejné infrastruktury včetně zdravotnických a sociálních zařízení
- **demografické stárnutí** v rámci aglomerace má vliv na dostupnost a kapacity zařízení sociální péče určené pro seniory a na zdravotní péči
- nedostatečná **dostupnost a kapacita** sítě sociálních služeb podporující setrvání osob v přirozeném prostředí (pečovatelské služby, osobní asistence, denní stacionáře apod.).
- **celonárodní problémy:** návaznost zdravotní a sociální péče, personální zajištění služeb,...
- **11 sociálně vyloučených lokalit**, ve kterých žije 500–800 obyvatel (obce Hradec Králové, Smiřice, Černilov, Dohalice a Jaroměř, Pardubice a Chrudim)
- v území je 20 000 osob, které mají více jak **100 000 exekucí**

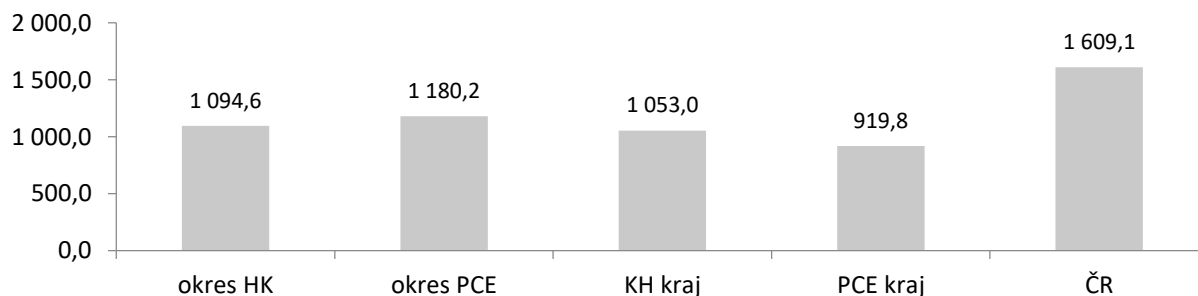
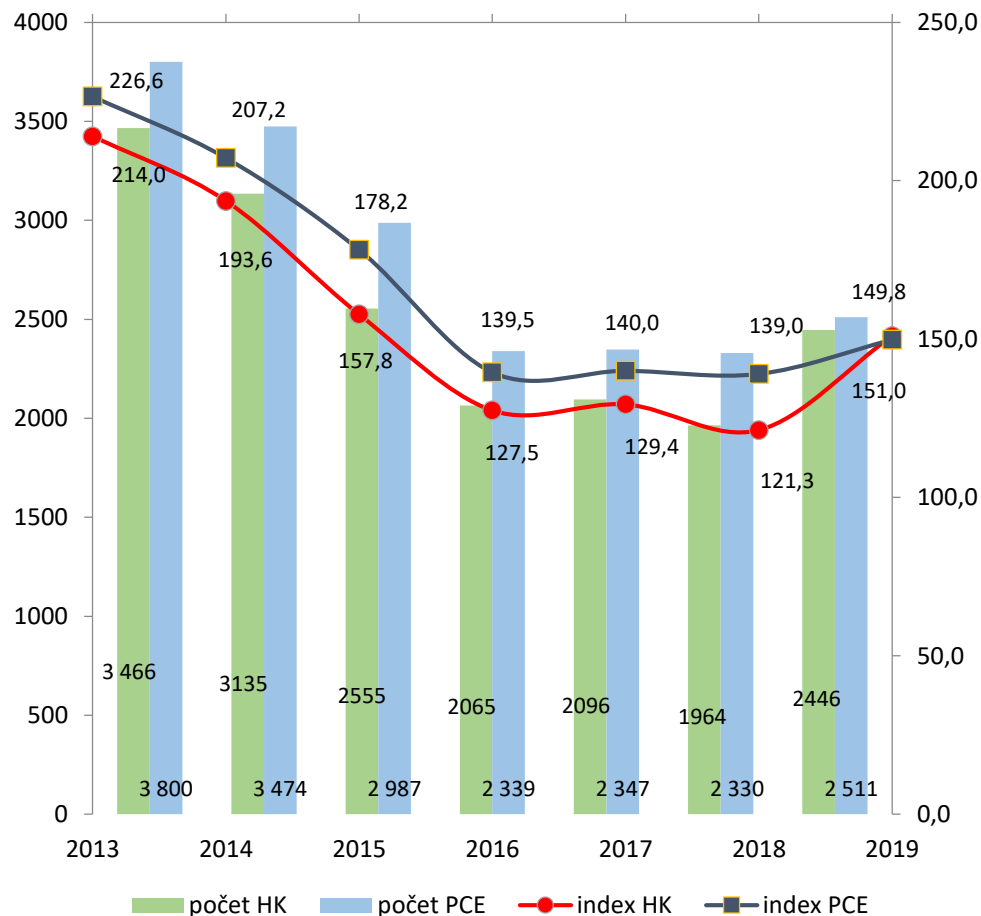
Kriminalita

Počet trestných činů

- především majetková trestná činnost

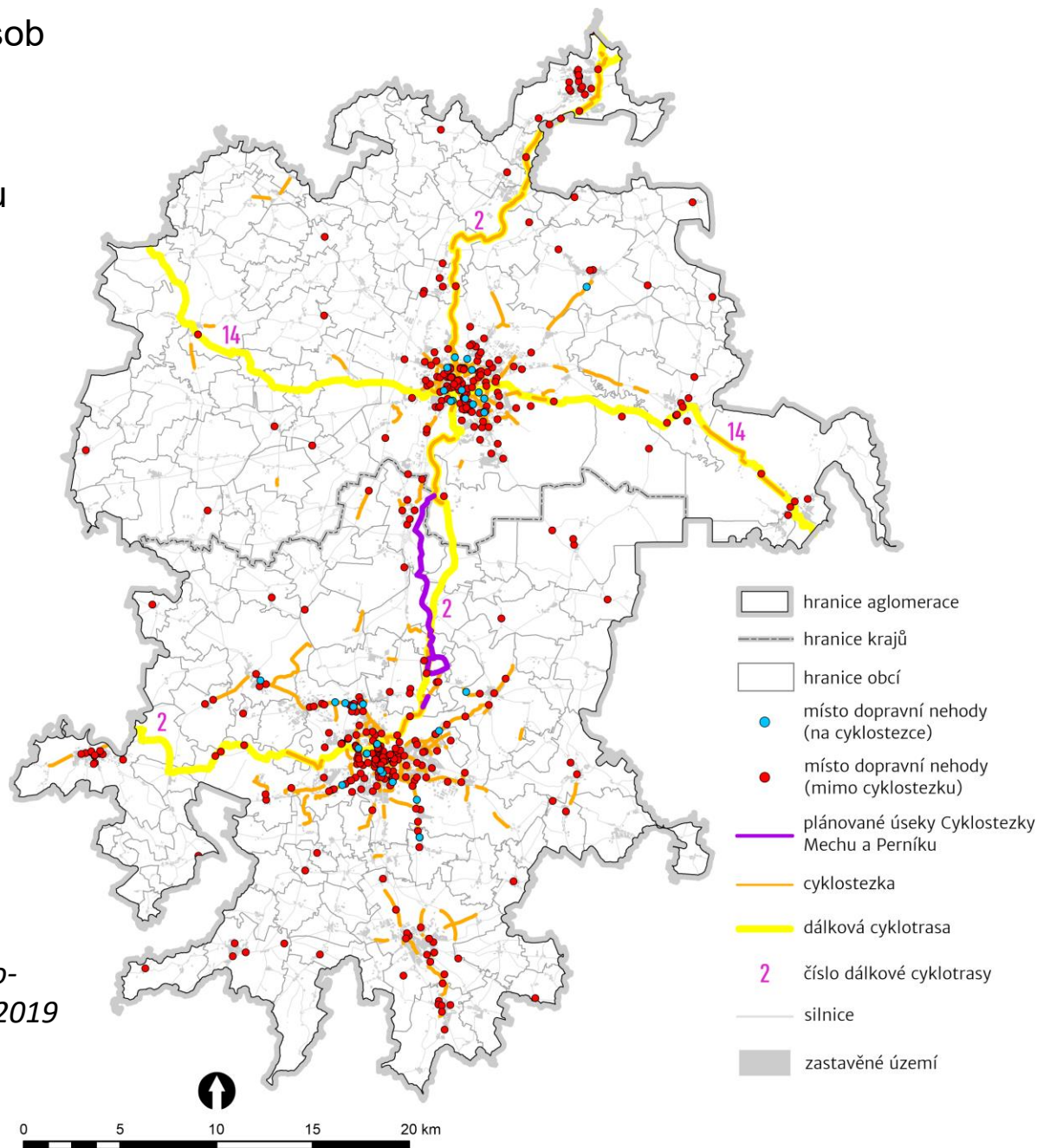
Index kriminality

- klesající tendence, je vyšší než v krajích, stále pod průměrem Česka
- nejvyšší v obvodním oddělení Pardubice 1 a Hradec Králové 2

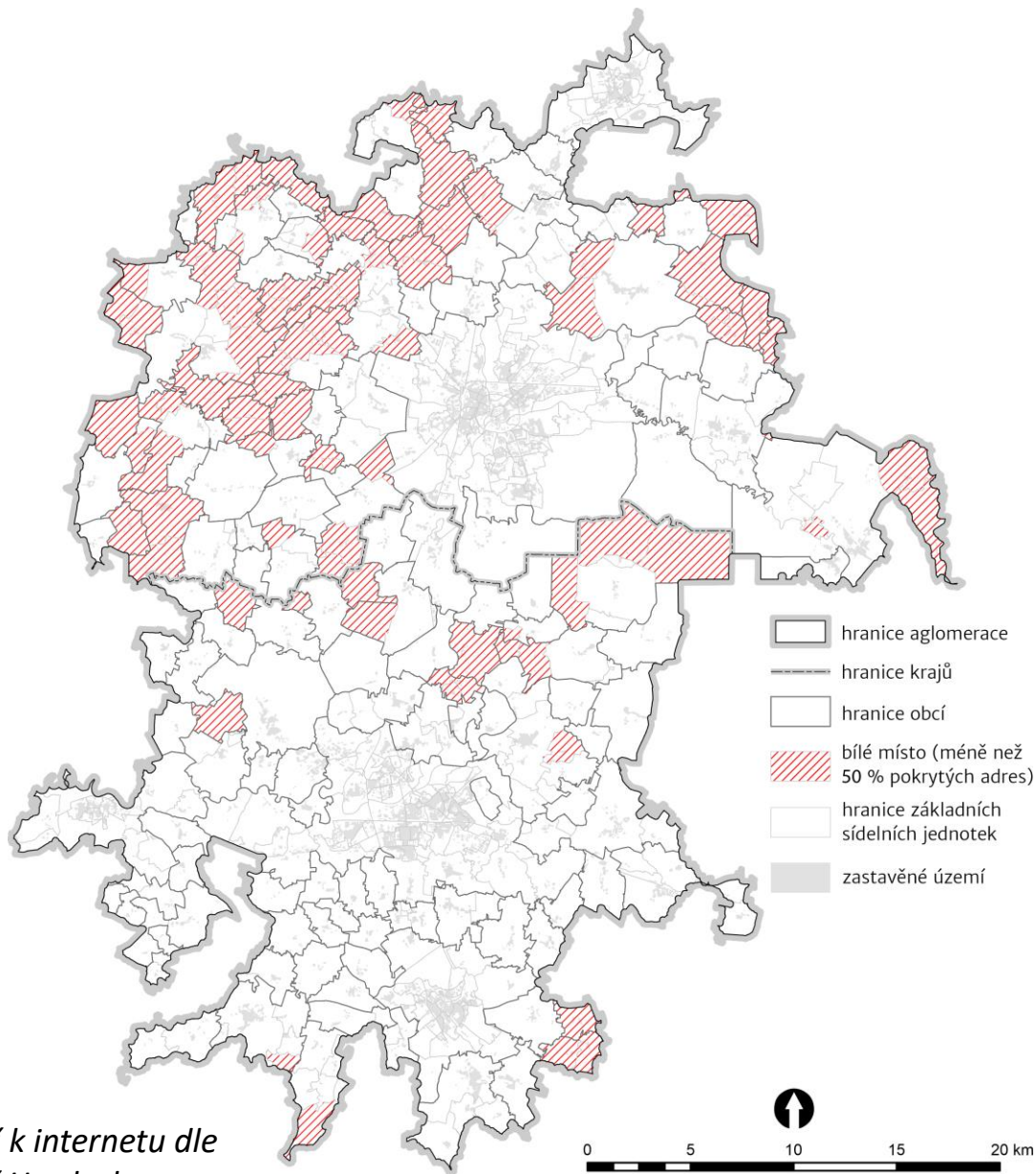
- Roste počet přepravených osob v **MHD** Pardubice i HK
- Modernizovaný **vozový park** veřejné dopravy, nárůst počtu ekologických vozů
- Nekompletní **integrace** mezi regionální autobusovou dopravou a MHD v Hradci Králové a Pardubicích
- Nedostatečná **dopravní telematika** ve městech
- Nedostatečné **parkovací kapacity** (P+R, B+R, K+R)
- Nevyužitý **potenciál multimodální** přepravy
- Nesouvislá síť páteřních **cyklostezek**

Nehodovost cyklistů na území Hradecko-pardubické aglomerace v letech 2016–2019

Infrastruktura

- Existence lokalit nepokrytých **vysokorychlostním internetem**
- Nízký podíl využívání **obnovitelných zdrojů energie**
- Zastaralé **tepelné systémy**
- Špatný technický **stav přivaděče pitné vody**, v aglomeraci není dostatek **zdrojů pitné vody** pro uspokojení potřeb
- Zvýšení nároků na **čistění odpadních vod**, zastaralé ČOV

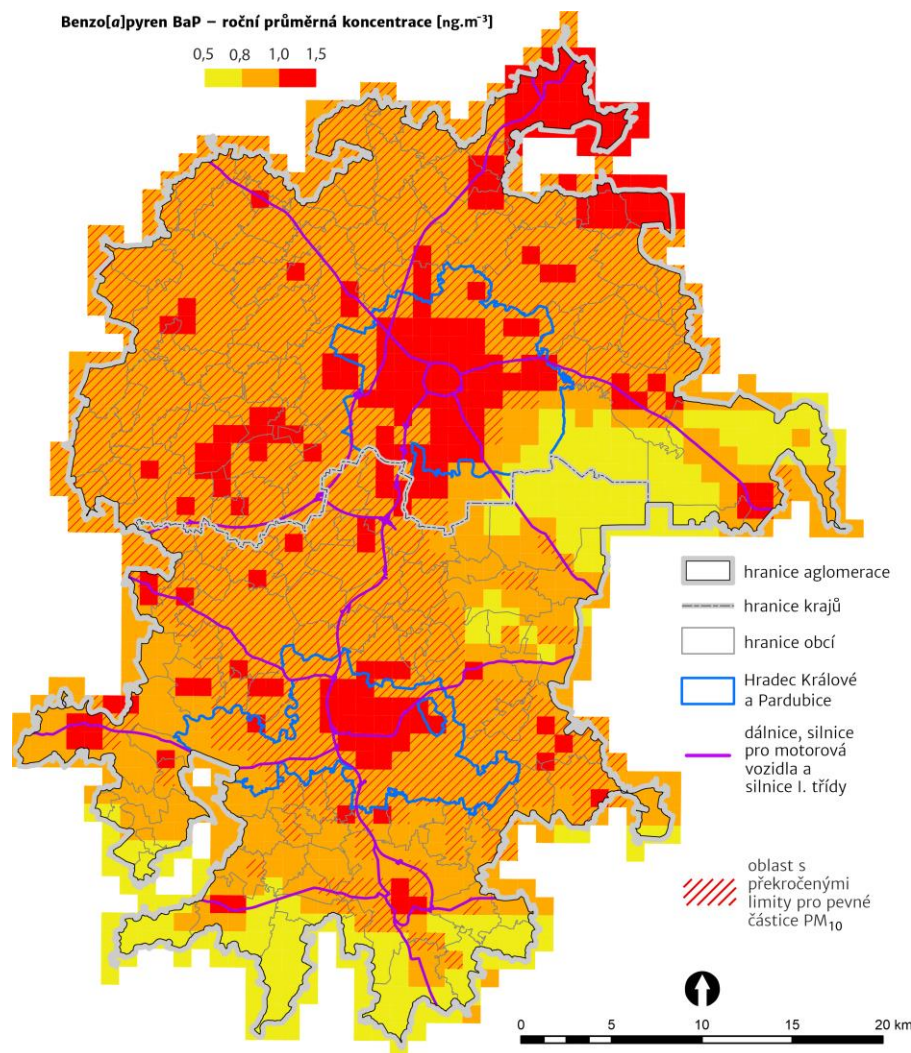
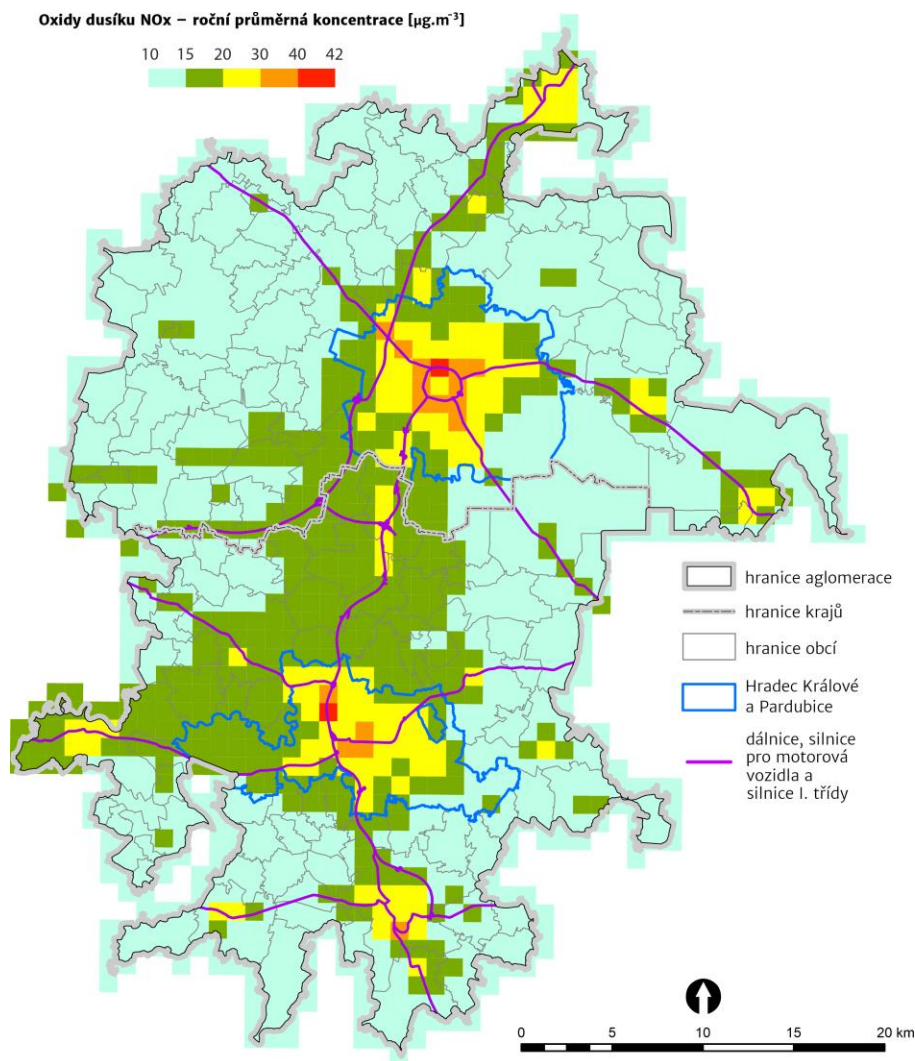

Bílá místa vysokorychlostního připojení k internetu dle základních sídelních jednotek na území Hradeckopardubické aglomerace (stav k 17. 2. 2020)

- **Nárůst emisí do ovzduší v aglomeraci (doprava, lokální topeniště,...)**

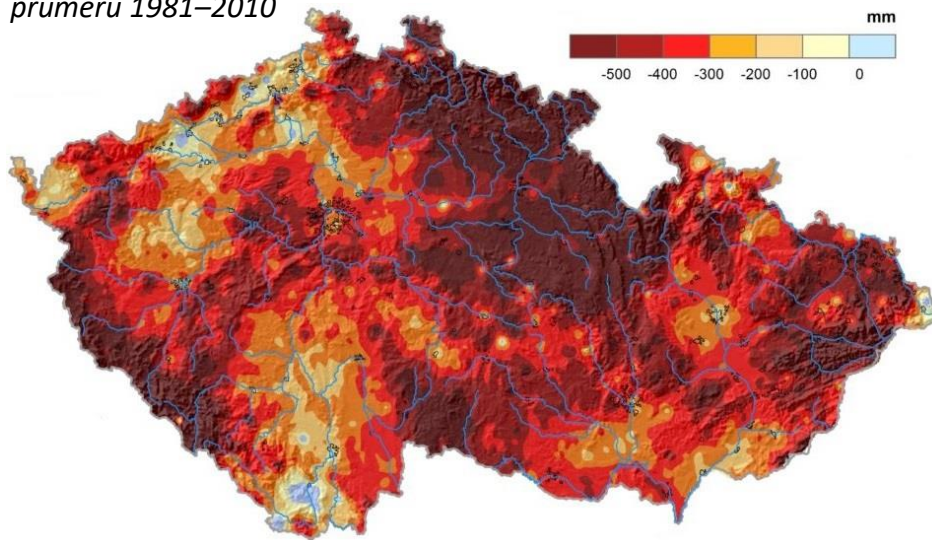

Pětiletý průměr ročních průměrných koncentrací NO_x , benzo[a]pyrenu a částic PM_{10} na území Hradecko-pardubické aglomerace (2014–2018)

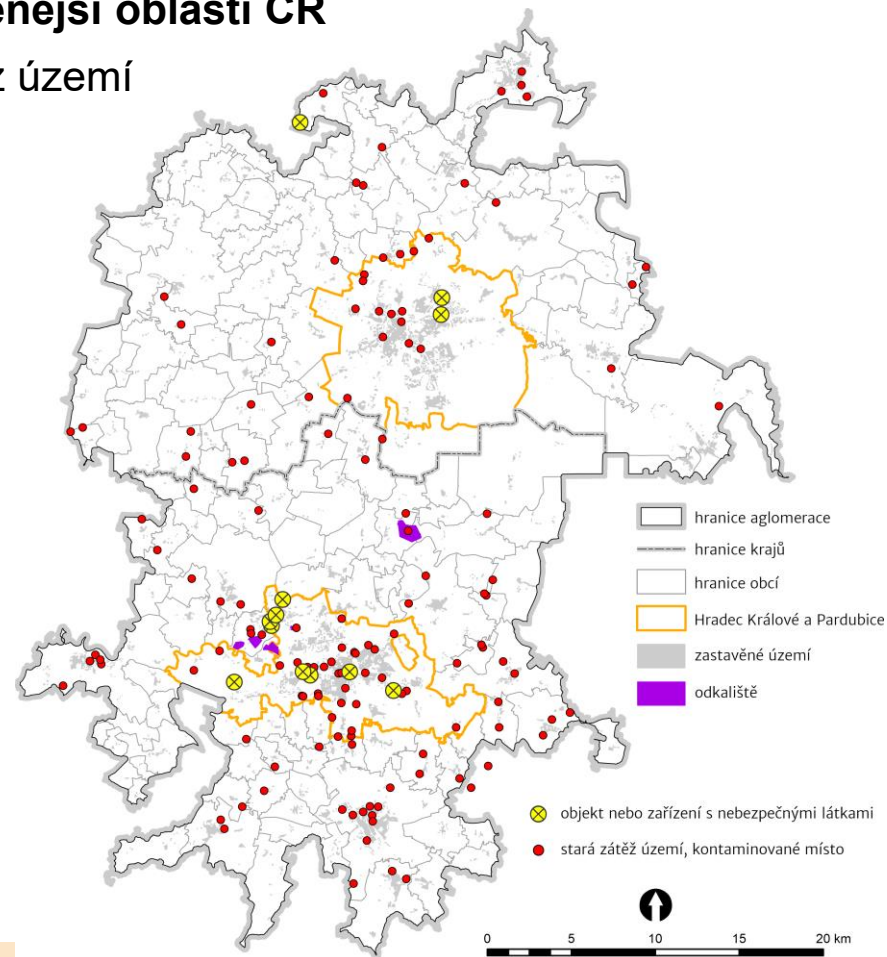

- Celková **produkce odpadů roste**, podíl skládkovaného komunálního odpadu je stále vysoký
- Výskyt lokalit s ekologickou **zátěží a brownfields**
- Většina vodních toků v aglomeraci spadá do kategorie **znečištěných vod**
- Výměra orné **půdy se celkově snižuje**
- Území aglomerace patří mezi **suchem nejohroženější oblasti ČR**
- Problémy s **rychlým odtokem srážkových vod** z území (ztráta schopnosti zadržovat vodu)
- Ve městech chybí **zelená infrastruktura**

Deficit srážek za období 2015–2019 vzhledem k dlouhodobému průměru 1981–2010

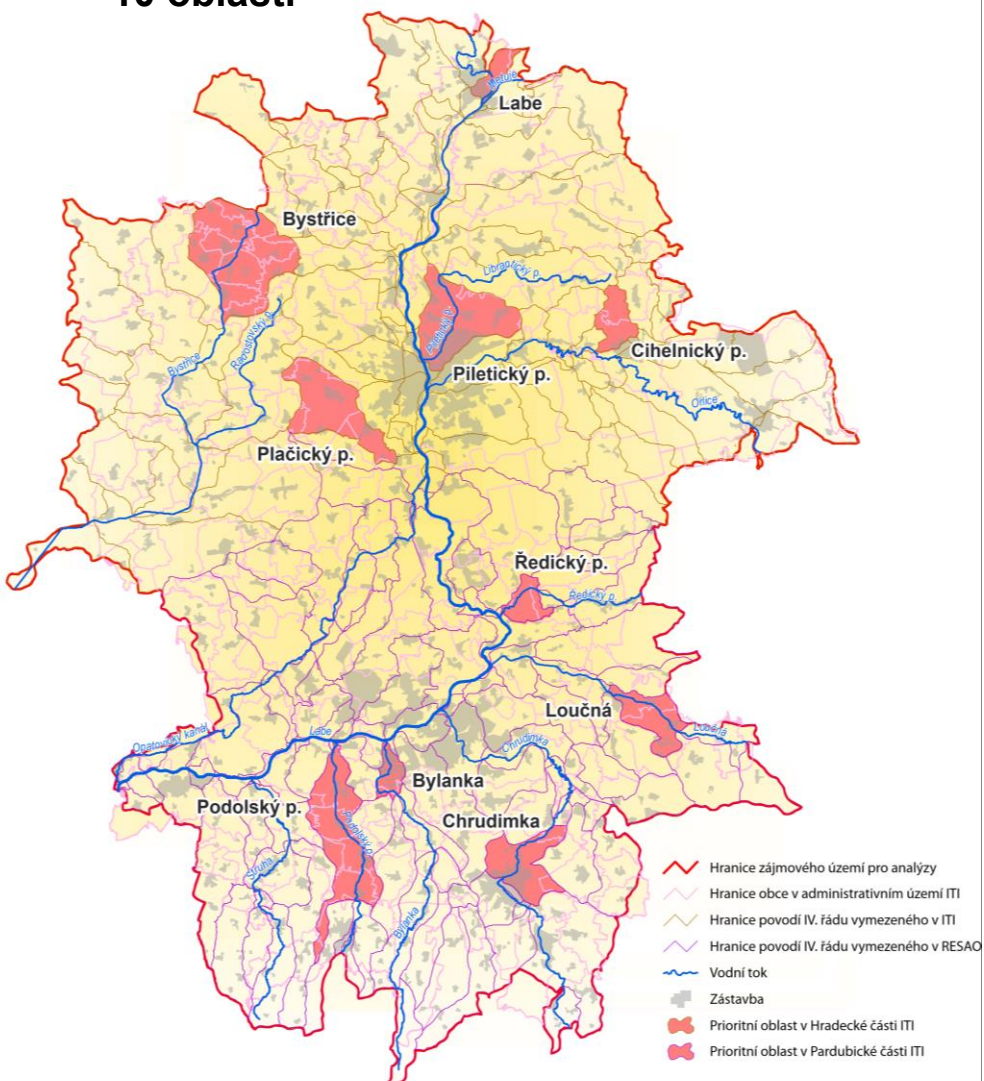

Kontaminovaná místa, staré ekologické zátěže 2020

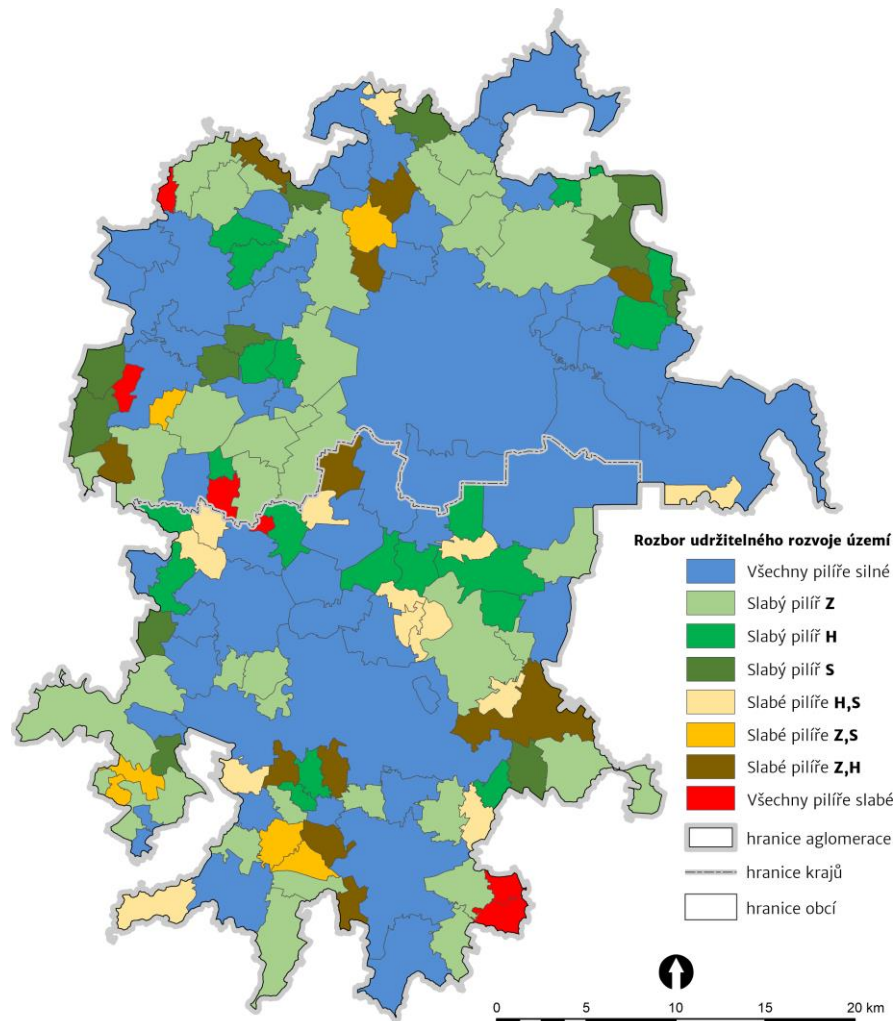

Vymezení prioritních oblastí adaptačních opatření v rámci Hradecko-pardubické aglomerace v roce 2020

• 10 oblastí

Vyhodnocení vyváženosti vztahu územních podmínek pro udržitelný rozvoj území v obcích Hradecko-pardubické aglomerace v roce 2016

Vyváženost vztahu územních podmínek pro udržitelný rozvoj území:

Územní podmínky pro příznivé životní prostředí – pilíř přírodní (Z)

Územní podmínky pro hospodářský rozvoj – pilíř hospodářský (H)

Územní podmínky pro soudržnost společenství obyvatel území – pilíř soudržnosti obyvatel (S)

Co dál:

Strategie Integrované územní investice Hradecko-pardubické aglomerace

PŘIPOMÍNKOVACÍ LIST - Analýza

Termín připomínkování - formulář zaslat nejpozději do 15. 7. 2020

číslo	jméno/ organizace připomínku uplatnil	lokalizace připomínky (strana/text/ č. grafu, tabulky, mapy apod.)	Obsah připomínky text připomínky, návrh na doplnění nebo vypořádání apod.	vypořádání (vyplňuje zpracovatel)
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				

červenec 2020

- *kompletní analýza ke stažení na webu ITI*
- *připomínkování formou Připomínkovacího listu*
- *připomínky zaslat*
do 15. července 2020

srpen 2020

- *doplnění SWOT analýzy následně prioritizace – vstup do návrhové části*

září 2020

- *II. setkání PS – diskuze nad návrhovou částí strategie*

říjen 2020

- *návrhová část strategie...*

OD MYŠLENKY K REALIZACI

DĚKUJEME ZA POZORNOST